

Motion till riksdagen 2009/10:Ub213

av Emma Henriksson och Ingemar Vänerlöv (kd)

Privatekonomi i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om privatekonomi som en del av skolans undervisning.

Motivering

Allt fler människor lånar pengar till konsumtion, både till stora och små inköp. Så kallade sms-lån där man genom några enkla tryck på mobiltelefonen kan låna mindre belopp men till höga räntor har lockat många, inte minst yngre personer.

Företeelsen är tämligen ny men problemen växer allt sedan dessa lån först dök upp på marknaden. Första halvåret 2006 hade kronofogden 1 407 ärenden med betalningsförelägganden som uppkommit på grund av så kallade sms-lån. Denna siffra har sedan ökat explosionsartat till 4 579 ärenden första halvåret 2007, 17 299 ärenden första halvåret 2008 till att första halvåret 2009 vara uppe i 23 465 ärenden. Till detta kommer ett mörkertal med ärenden som inte registrerats i kategorin eftersom de sålts vidare och drivs av inkassobolag.

Redan i skolan måste alla människor ges grundläggande kunskaper om hur man sköter sin privatekonomi. Med den utökning av finansiella produkter som idag erbjuds till vanliga konsumenter har också kraven på kunskaper inom privatekonomi ökat markant. Därför bör privatekonomi ingå som en självklar del av undervisningen i skolan. Till en liten del ingår detta inom ramen för grundskolans hemkunskap, men där finns inte tillräckligt utrymme för mycket mer än någon enklare övning i att göra hushållsbudget. Översiktlig nationalekonomi ingår som en del av samhällskunskapens undervisning på gymnasienivå, men privatekonomi finns inte för andra program än de med ekonomisk inriktning på gymnasiet. De ökade krav på kunskaper om privatekonomi, ekonomiska verktyg och grundläggande medborgarjuridik med exempelvis konsumenträtt har inte tillgodosetts inom ramen för vare sig grund-

Fel! Okänt namn på

skolans eller gymnasieskolans kursplaner. Det riskerar att ge dåliga förutsättningar för personer att klara sin privatekonomi och att hantera de många gånger ganska invecklade övervägningar som måste göras.

Storbritannien har nyligen infört "economic well-being" som ett eget ämne för elever i högstadieålder. Det kan finnas andra sätt än att införa privatekonomi som eget ämne på schemat för att öka ungdomars medvetande och kunskap i ämnet. Att införa ett nytt obligatoriskt ämne i grundskolan och gymnasieskolan kan vara svårt, men det bör vara möjligt att införa dessa behövlige kunskapssegment som obligatoriska moment inom redan befintliga skolämnen.

Oavsett på vilket sätt undervisningen arrangeras ska den förmedla kunskaper om såväl den finansiella sektorns betydelse och funktion som de vanligaste finansiella produkterna man behöver för att spara, låna, försäkra och investera. I detta inkluderas bland annat grundläggande konsumenträttigheter, att kunna beräkna förväntade kostnader och avkastning efter betalda avgifter för olika produkter samt att bli medveten om risktagande vid olika penningplaceringar. Det ingår också att få kunskap om köparens ansvar att förvissa sig om avtalspartners ekonomiska situation och förmåga att fullfölja ett avtal samt betydelsen av att ha balans i sin privatekonomi.

Vi föreslår därför att privatekonomi ska vara ett obligatoriskt kursmoment i grundskolans årskurs 9 och ingå som kursmoment inom ramen för den obligatoriska kärnämnesundervisningen på samtliga gymnasieprogram. För att undervisningen ska kunna hålla den kvalitet som är nödvändig för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig kunskaperna är det viktigt att en sådan förändring även åtföljs av en satsning på fortbildning för de undervisande lärarna.

Stockholm den 29 september 2009

Emma Henriksson (kd)

Ingemar Vänerlöv (kd)